

Zelimxan YAQUB.
Xalq şairi

Görkəmli alim, pedaqoq, ictimai xadim və millət vəkili Şamil Qurbanovun adı çəkiləndə nədənsə həmişə qeyri-ixtiyari şəkildərləndən və canlı xatirələrdən mənə əziz olan, üzünü görmədiyim, sözünün nurunda işıqlandığım Yusif Vəzir Cəmənzəminlini, Əbdülrəhimbəy Haqverdiyevi, Abdulla Şaiqi, Əlyar Qarabağlıni xatırlayıram. Bu xatırlanmanın çox təbii və haqlı əsasları var. El içində bir söz var. Deyirlər: "Filankəs işıqlı adamdır". Uzun illərdən bəri yaxından tanıdığım, şəxsiyyətinə və şəxsi keyfiyyətlərinə dərinləndən bələd olduğum Şamil müəllimin təbiətində olan zəriflik, zahiri və daxili nurun vəhdəti, əsl ziyalılığa xas olan alıcənablıq, xeyirxahlıq, səmimiyyət, onda gördüyüm işıq onu mənə həmişə sevdirmişdir.

O bir alim kimi heç vaxt həminin bildiyi asan mövzular dalınca qaçmamış, əksinə, ən çox əziyyət tələb edən, ağır zəhmətə və araşdırıcılığa ehtiyacı olan mövzulara qol-qanad vermək, qaranlıqdan işığa çıxarmaq üçün əlindən gələni əsirgəməmişdir. Onun elmi mühitə "Açılmamış səhifələr"lə daxil olması faktı çox

ciddi mətləblərdən xəbər verir. Təsədüfi deyil ki, Hüseyn Minasazovun, Rahimbəy Məlikovun, Həməzət-bəy Qəbulovun, Sona xanım Axundovanın, Məmməd Qarayevin ömür-gün yoluna ilk dəfə çıraq tutan, onların taleyinə ilk dəfə işıq yandıran Şamil Qurbanov olmuşdur.

Borçalı ədəbi mühitinin yetirməsi olan Şamil Qurbanov təbii ki, Tiflis ədəbi mühitinə dərinləndən bələd olduğu üçün girişdiyi mövzuların hamısını uğurla başa vurmuş, Azərbaycanın elmi mühitinə bir-birindən qiymətli töhfələr vermişdir.

Haqqı tapdanan tarixi şəxsiyyətlərin bir çoxunun böyük mənada haqqını qaytarmaq da Şamil Qurbanova nəsihət olmuşdur. Onun zəhməti sayəsində

Əlibəy Hüseynzadə, Əhməd bəy Ağayev, M.Ə.Rəsulzadə, Kərim Yayıcı kimi ziyalılarımızın öyrənilməmiş tərəfləri oxuculara yenidən təqdim olunmuşdur. Əlbəttə, bütün mənəli ömrünü elmi yaradıcılığa, gənc nəslin tərbiyəsinə həsr etmiş bir alim haqqında beş-üç kəlməlik ürək sözündən geniş elmi təhlil aparmağa heç bir ehtiyac duymasam da, iki böyük həqiqəti mütləq qeyd etməliyəm. Şamil Qurbanovun bir alim kimi öz xalqı qarşısında ən dəyərlı xidməti böyük vətəndaş Ömər Faiq Nəmanzadənin elmi-ədəbi və ictimai taleyi ilə bağlıdır. İlk dəfə Ömər Faiqin əsərlərini toplayıb 30 çap vərəqi həcmində çap etdirmək, haqqında ilk dəfə elmi monoqrafiya yazmaq xoşbəxtliyi də Şamil Qurbanovun adı ilə bağlıdır.

Xoşbəxtlik sözünü ona görə işlədirəm ki, Ömər Faiq Nəmanzadə kimi bir şəxsiyyəti bütöv və əhatəli şəkildə tanımaq və tanıtdırmaq, sevmək və sevdirmək - onun xalqa, Vətənə, dilə, dinə, etiqada, torpağa, təhsilə, maarifə, mədəniyyətə, gəncliyə, gələcəyə olan dəliçəsinə sevgi və məhəbbətini xalqa çatdırmaq həm

Ömər Faiq üçün, həm də Şamil Qurbanov üçün ən böyük xoşbəxtlikdir. Bugünkü qəzetlər bolluğunda hər şey çatır, bircə şey çatmır, Ömər Faiq yanğısı, Ömər Faiq qeyrəti!

Əgər bugünkü gənc jurnalistlər ordusu Ömər Faiqi arzu olunan səviyyədə yaxından tanısaydılar, səviyyəsi yazılara, söyüşə, təhqirə qətiyyəyən yer verməz, xalq üçün daha gərəklı ümumbəşəri mövzulara,

əxlaqi dəyərlərə, mənəvi keyfiyyətlərə daha dərinləndən nüfuz edərdilər. Nə işə...

Ömər Faiqin yeri görünür. Öz xalqı qarşısında xidmətləri böyük Mizə Cəllilə çiyin-çiyinə irəliləmiş, gözünün nurunu, ürəyinin yağını, ömrünün-gününün xalq üçün külləlemiş, böyük əzablar görmüş Ömər Faiqi xalq Şamil müəllimin sayəsində bütövlükdə kəşf elədi, sevdı, tanıdı.

Alimin ikinci böyük elmi uğuru qüdrətli ziyalı-vətəndaş Cəmələddin Əfqani ilə bağlıdır. Sovet dönmində haqqında söhbət açmaq qəti qadağan olunan, bütün Şərq xalqlarının cəfəkeş lideri kimi tanınan, pantürkizmin, panislamizmin banisi hesab olunan Cəmələddin Əfqani haqqında 1996-cı ildə monoqrafiya yazmaq əsl qeyrət işi, elmi qəhrəmanlıq hadisəsidir.

Şamil müəllim son illərdə bir millət vəkili və ictimai xadim kimi də çox səmərəli fəaliyyət göstərir. Onun mətbuat səhifələrində, radio və televiziya vətəndaşlıq yanğısı ilə dolu çıxışları hamı tərəfindən məmnuniyyət hissiylə qəbul olunur. Çünki onun dövlətimiz və mətbuatımız, problemlərimiz və qayğılarımızla bağlı çıxışları səbrə, təmkinə, ağıla, təcrübəyə, savada, mütaliə və müşahidəyə əsaslanır. Dediyyə həm özünü inanır, həm də xalqı inanır. O heç vaxt nə çıxışlarında, nə də yazılarında hökm vermir, hikkəylə danışmır, alim nəzakətli, ziyalı mədəniyyəti ilə danışır, hökmü, nəticəni oxucunun və tamaşaçının ixti-

yarına buraxır. Ona görə də elmi və ədəbi ictimaiyyətdə, rəsmi dairələrdə, Milli Məclisdə, xalq arasında onun bir vətəndaş-alim, şəxsiyyət-insan kimi xüsusi yeri, çəkisi və mərtəbəsi var.

Səvimli alimimizlə bağlı fikirləri-mi sevgi və ehtiram dolu beş yarpaq şeirlə tamamlamaq istəyirəm.

İşığın mübarək

*İşığın mübarək Şamil qardaşım,
Adında şam sözü alışıb yanır.
Səni oxuduqca ucalır başım,
Hər sətrin içindən bir şam boylanır.*

*İkinci talehi sən bağışladın,
Yatmış imzalara, batmış adlara.
Təzə nəfəs verdi ünvanın, adın,
Yenidən doğulmuş istedadlara.*

*Sən fikrin sünbülü, mən şeirin dəni,
Yolunda hər şeyə hazırəm, hazır.
Haqqında yazdığım beş-üç kəlməni,
Qələmim yazmır ki, ürəyim yazır.*

*Nurə bənzədirəm alın təmini,
Önünə dağ çıxdı, qarşına dərə.
Elmin açılmamış səhifələrini
Çevirdin açılmış səhifələrə.*

*Yeridin, başına səpələndi qar,
Baxmadın yolların uzaqlığına.
Elmin yollarında ağaran çaçlar
Döndü bir millətin uzaqlığına!*

*İşığın mübarək Şamil qardaşım,
Adında şam sözü alışıb yanır.
Səni oxuduqca ucalır başım,
Hər sətrin içindən bir şam boylanır.*